

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Stultifera navis

Brant, Sebastian

Paris, 1498

De eruditone pueroum

[urn:nbn:de:bsz:31-65093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65093)

De eru-
ditōe pu-
erorum.

Qui par-
cit uirge
odit filiu
suum: qui at
diligit illū
istāter eru-
dit. Noli
subtrahe,
re a puero
disciplinā.
Si enī pec-
seris eū uir-
ga: nō mo-
rierur. Tu
uirga pec-
ris eum: &
aiāz ei⁹ ab
inferno li-
berabis.

Stultus erit semper, miser, & cæcatus ocellis:
Quem non cura trahit natorum: quæq; modesta
Vita fugit: teneros auimos ut moribus ornet:
Temperet aut opera nascentia fata frequenti.
Non errare uerat: scelerum nec limina claudit:
Viuendi ue modum natis proponere curat.
Non bene consultur lasciuę (crede) iuuentę:
Si sine morigero passim ductore uagatur.

Folio

Sicut oves cursum linquunt pastore remoto.
 Sollicitatq; uagas nimium concessa uoluptas
 Sic tua per sceleris torturam pignora currunt.
 Stulte parens: natos cur excusare laboras?
 q; teneri nequeant recti conscendere callem:
 Et sentire nefas: aut ueri noscere cursum?
 Non eras mollis: non frontis barba tenelle
 Te excusare potest: teneris sapientia crescit
 Cordibus: & sancte disponit semina uitę:

Horatius

Quin melius retinent pueri documenta tenelli.
 Nam cecinit quodam Romę Venusinus alünus
 Quo semel est imbuta recens seruabit odorem
 Testa diu: remanetq; rudis primordia uasis.
 Elexilis est iuncus: salices flectuntur amarę:
 Robora dura minus: quid enim nunc prima moraris
 Tempora frugiferis citius depascere rebus?
 Quid moderata nocet pueris correctio blandis?
 Nam ferule: morum prebent alimenta bonorum:
 Expelluntq; malos incocti pectoris estus.

Priamus.

Ob culpas aliquando graues luxere parentes
 Crimina natorum: & uitam ingemuere nocentem.
 Adsit in exemplum Priami fortuna potentis:
 Iliacas qui perdit opes: cum nauibus altris
 Filius Argolicas properat lasciuus ad oras.

Tarquini⁹
superbus.

Adsit in exemplum Tarquini fama superbi:
 Ob scelus infandum nati: luxumq; pudendum:

Lucretia.

Quo bona stuprate mentis Lucretia luxit:
 Expulsus regno: latius errauit in oris.

Caelina.

Transtulit innumeros ad nos Caelina nepotes:
 Filius assequitur patrem, uirilisq; uicissim
 Indulget: moresq; bibit ratione carentes.
 Heu melius pueris nunc consuleretur: inertes
 Ductores fugerent: si iam stultosq; magistros:

Prudentesq; bonę laudis sequerentur alumnos.
 Peleus emonio quondam rex clarus in orbe:
 Curam magnanimi phenici indulfit Achillis:
 Traderet ut sanctos tenero pro tempore mores.
 Rex quoq; pelles magna cum laude Philippus:
 Per loca Graiorum querebat cuncta magistrū:
 Posset Alexandrum qui dogmata culta docere:
 Doctus Aristoteles tandem compertus: adibat
 Magnanimi curam regis: pectusq; fouebat
 Artibus ingenuis: dabat & preconia linguę.
 Doctus Aristoteles primū documenta Platonis
 Candida gustarat: sophięq; exceperat artes:
 Antea q̄ teneros studio pascebat alumnos.
 Tempore sed nostro dementes cura parentes
 Nulla trahit: natos uideant ut rite peritos:
 Conducantq; grauem digna mercede magistrum.
 Ergo nunc fatuus procedit de patre stulto:
 Qui uitis largitur opes: studioq; decoro
 Parcit: & ingenii uirtutes negligit omnes.
 Thebani Cratis tristis querimonia fertur:
 Si mihi: dicebat passim clamare liceret:
 Vos omnes fatuos uellem appellare probrosos:
 Quos agitat nimio funesta pecunia ludo.
 Diuitias legitis natis: & dogmate nullo
 Pectora lactatis: nec dexteritate fouetis:
 Tādem penitet & sceleris permissio mordens
 Grandeuū patrem: sero at medicina peterur
 Natorum quidam sceleratis undiq; rebus
 Se sociant: summiq; patris diuina lacesunt
 Numina: nonnulli uitam sine fine prophanam
 Sectantur: uitiumq; petunt noctesq; diesq;
 Atq; relicta malo fundunt patrimonía ludo.
 Quidam delitiis lasciuī corporis ardent:

c.l.

q̄ discipu-
 los didio
 reddunt
 stuliores
 q̄ accepe-
 rant. Tul.
 peleus. de
 quo Ho.
 Philippus.
 Alexāder
 Aristo.
 Plato.
 puer. x.

crates the
 banus.

puer. xix.
 Eccle. xxii.

Deutero.
 xxi.

- Et luxu flores consumunt temporis omnes.
 Ille bibit cyathos sitiens: plenamq; lagenam.
 Euacuat: nulloq; modo discrimina ponit.
 Sed pueri qui non teneris lactantur ab annis
 Artibus ingenuis: studiis nec rite fouentur:
 Ad uitium faciles sunt: & delicta parati.
 Nil melius gracilem poterit nutrire iuuentam
 Et morum prestare uiam: uitamq; modestam
 Quam salubris docti siquidem doctrina magistri:
 Principiū, mediū, finem quoq; prebet honoris.
 Vrilis ad teneros spectat correctio natos.
 Nobilitas res magna satis: decorare pusillos:
 Quę solet: at proprio non est quęsita labore.
 Profuerit quid enī maiorū stemma: quid autem
 Nobilitate tumes: quam non uirtute decora:
 Moribus aut cultis meruisti o stulte miselle:
 Sępe malos catulos pariunt animalia blanda:
 Sępe mali pueri casto nascuntur ab aluo.
 Sed pater in culpa est: qui non uult esse seuerus
 Dogmaq; nec gnatis uiuendi suggerit aprum.

De delatoribus & litigiorū promotoribus

Qui duplici lingua litescq; & iurgia uendit:
 Et delatoris fungitur officio:
 Inter contiguos ponens sua crura molares:
 In precium sceleris sentiet exitium.

- puer. xvi Gaudia summa putat quidam miscere sinistris
 & .xix. Litibus: atq; homines ad iurgia uana mouere.
 Ecclesia. Gaudet et interdum rixis turbare molestis
 xxvii. Pectora: sic igitur male sani est criminis auctor:
 Eccle. x. Ore tenet uirus: lingua mendacia fingit: